Paracetamol lindrer ikke ryggsmarter

Paracetamol gir lite smertelindring ved hofteartrose, kneartrose og uspesifikke ryggsmarter. Dette viser en ny metaanalyse.

Paracetamol er førstevalget i smertelindring ved rygg- og nakkesmerter og artrose i hofte og kne, men kunnskapsgrunnlaget er usikkert.

I en metaanalyse inngikk randomiserte studier der man sammenliknet effekten av paracetamol med placebo ($n = 13$). Analysen viste at paracetamol verken reduserte smerteintensitet eller funksjonsnedsettelse eller forbedret livskvalitet hos pasienter med uspesifikke korsryggssmerter på kort sikt. Ved artrose i hofte eller kne hadde paracetamol en liten, men klinisk ubetydelig effekt på smerte og funksjonsnivå på kort sikt. Andel rapporterte uønskede hendelser var lik i paracetamolgruppen som i placebogruppen.

– Denne metaanalysen viser at paracetamol alene ikke gir tilstrekkelig lindring hos de fleste pasientene med disse smertetilstandene, sier professor Olav M. Fredheim ved Nasjonal kompetansetjeneste for sammensatte lidelser ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Studien omfatter imidlertid ikke bruken av paracetamol i multimodale smerteregimer.

Studien er en påminnelse om at paracetamol ofte ikke gir tilstrekkelig effektiv smertelindring ved moderate til sterke smerter, og at ikke-medikamentelle behandlingsmåter kan være vel så effektive som medikamenter. Det er viktig å evaluere effekten av analgetika for å vurdere om man må supplere med andre analgetika, seponere eller sette i verk flere ikke-medikamentelle behandlingstiltak, påpeker Fredheim.

Trine B. Haugen
Tidsskriftet

Litteratur

1. Machado GC, Maher CG, Ferreira PH et al. Efficacy and safety of paracetamol for spinal pain and osteoarthritis: systematic review and meta-analysis of randomised placebo controlled trials. *BMJ* 2015; 350: h1225.

VERDENS HELSE

Variabel effekt av A-vitamin til nyfødte

Tre store studier designet for å vurdere effekt av A-vitamintilskudd til nyfødte viser varierende resultater.

Illustrasjonsfoto: Arindam Dey/Scanpix

I lav- og mellominntektsland blir A-vitamin gitt til barn i aldersgruppen 6–60 måneder, men hvorvidt også nyfødte har nytte av A-vitamintilskudd er uklart. *The Lancet* publiserte nylig tre store studier med identisk utforming i forskjellige populasjoner, koordinert av Verdens helseorganisasjon. Studien fra India, Tanzania og Ghana inkluderte hhv. 44 984 nyfødte (1), 31 999 nyfødte (2) og 22 955 nyfødte (3). Alle tre studiene var randomiserte og dobbeltblinde, med sammenlikning av 50 000 IE A-vitamin og placebo, gitt peroralt innen tre dager etter fødselen.

Den indiske studien viste redusert dødelighet ved 6-månedersalder for dem som hadde fått A-vitamin (relativ risiko (RR) 0,90; 95 % KI 0,81–1,00), mens det var trend i motsatt retning i de to afrikanske studiene (RR 1,10; 95 % KI 0,95–1,26 i Tanzania, RR 1,12; 95 % KI 0,95–1,33 i Ghana). Hos dem som hadde fått A-vitamin ble det ikke notert alvorlige bivirkninger, bortsett fra økt forekomst av bukende fontanelle med uklar klinisk betydning.

Grunnen til at funnene varierte mellom

studiene kan skyldes ernæringsstatus i studiepopulasjonene, spesielt A-vitaminmangel hos mødrene. Også tidligere studier har vist tendens til effekt av A-vitamin til nyfødte i Asia, men ikke i Afrika (4).

Kristoffer Brodwall

kristoffer.brodwall@gmail.com

Institutt for Global helse og samfunnsmedisin
Universitetet i Bergen

Litteratur

1. Mazumder S, Taneja S, Bhatia K et al. Efficacy of early neonatal supplementation with vitamin A to reduce mortality in infancy in Haryana, India (Neovita): a randomised, double-blind, placebo-controlled trial. *Lancet* 2015; 385: 1333–42.
2. Masanja H, Emily R, Muhihi a et al. Effect of neonatal vitamin A supplementation on mortality in infancy: A randomized controlled trial in Tanzania. *Lancet* 2015; 385: 1324–32.
3. Edmond KM, Newton S, Shannon C et al. Effect of early neonatal vitamin A supplementation on mortality during infancy in Ghana (Neovita): a randomised, double-blind, placebo-controlled trial. *Lancet* 2015; 385: 1315–23.
4. Haider BA, Bhutta ZA. Neonatal vitamin A supplementation: time to move on. *Lancet* 2015; 385: 1268–71.